

Võru Tööstustehnikum oma 72. kevadel

Võru Tööstustehnikum on asutatud 1925. aastal puutöö õpetamiseks meistri tasemel. Kolm aastat hiljem, 1928, lisandus metallide töötlemise eriala. Nendele suundadele on kool truuks jäänud tänapäevani.

Võru tehnikum on läbi aegade olnud poistekool. Ka praegu võib tütarlapsi ühe käe sõrmel üles lugeda. (Jätkem kõrvale ajad, mil tehnikumis õpetati lausa naiselikke alasid — rõivastus, käsitöö, kodumajandus. Aga see on tänaseks kauge ajalugu.)

Spetsialistide kool

Kumb eriala on populaarsem — kas puidutöötlemise tehnoloogia või metallide lõiketöötlemine?

„Praegu kahtlemata puidueriala. See läks hinda pärast Eesti taasiseseisvumist, mil tekkis suurem vajadus just selle ala asjatundjate järele. Varem oli metallitöötlemine masinaehituse eelisarendamise tõttu eelistatum,” sõnab kooli direktor Jaan Laatspera.

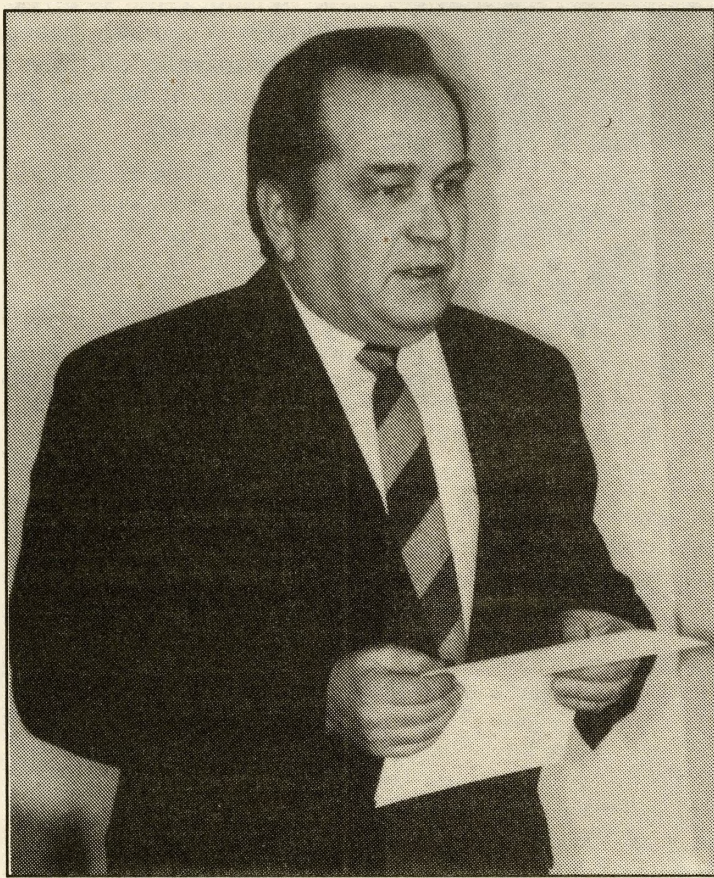
Praegu on päevases osakonnas õppijaid 308, kaugõppeosakonnas 135. Metallide lõiketöötlemise erialal on tänavu lõpetajaid 19, puidutöötlemise erialal 62 — nendest 20 tuli õppima juba keskkooli lõputunnistusega. Õpetajaid on 26, valdavalt kõrgharidusega.

„Puidutöötlemise erialal on meie tehnikum tänapäevani ainuke keskeriharidust andev õppeasutus Eestis,” kinnitab kooli direktor. Kooli lõpetajate järele on püsinud nõudlus kogu eksisteerimisaja jooksul, mil lõpetajaid on olnud viie tuhande ringis.

„Meie noored on ju praktilal üle Eesti, ettevõtetes nähakse, milliste oskustega meestega tegemist. Igatahes ütlesid ka tänavused lõpetajad, et töökohad on neil olemas.”

Jätkub tegus koostöö Wermoga, kooli ammupe praktikabaasiga, kus valmib ka märkimisväärt osa diplomiprojekte.

Et Võru Tööstustehnikum on Kagu-Eestis ainus tehniline õppeasutus, mis tööstuse tarbeks spetsialiste ette valmistab, tulakse siia õppima ka kaugemalt. 308 õppijast pooled (157) on

Võru Tööstustehnikumi direktor Jaan Laatspera.

KAIDO JAKOBI

Võrumaalt, ülejäänud kõikjal üle Eesti: Põlvamaalt (51), Valgamaalt (25), Tartumaalt (20) jm.

Vahepeal tuleb meie jutuaajamisse direktoriga paus, sest telefon heliseb. Jaan Laatspera vastuseid kuulates on selge, et helistaja tunnebki huvi edasiõppimisvõimaluste vastu tehnikumis.

„Jah, noor naine, mööblitööstuse töötaja Tõrvast, tahab tulla kaugõppesse puidutöötlemise tehnoloogiat õppima,” kommenteerib tehnikumi direktor, lisades: „Helistamisi on pidevalt. Mida kaugemale siit, Põhja-Eesti poole, seda hinnatum näib tehnikumi diplom olevat.

Tehnikumil on tulnud oma igapäevast elu elada kahes üsna eakas õppehoones. („Tänu sellele on meie õpilaskoha maksumus üks madalamaid — oleme sellega üks odavamaid koole,” näeb direktor halvas head.) Õppetöö on mahutatud 17 õppekabinetti ja laboratooriumi, kahte arvutiklassi, puidu- ja metallitöökotta. Koolitunnis antud teadmistele saab lisa oma raamatukogust ja lugemissaalist. Tehnikumi raamatukogu on suurim tehniline raamatukogu

Võru maakonnas.

„Töökodades on vajalik materiaalne baas õpetatavatel erialadel tövõtete omandamiseks ja seadmete tundmaõppimiseks olemas,” hindab direktor kooli võimalusi. Et nüüdisaegsel tasemel metallieriala õpetada, on metallitöökogas juurutatud programmijuhtimisega tööpingid. See on sündinud praktikaõpetaja Ove Möttuse ning inseneride Jüri Posti ja Lembit Pähnapuu koostööna. Puidueriala õpilastele teeb teooria selgeks õpetaja Taivo Tering, praktilise töö oskuse õpetab kätte Vaito Heinsoo — mõlemad sama tehnikumi kasvandikud.

„Tehnikumi puidutöökogas on tehtud oma klassimööbel, peale selle Võrusoo Põhikoolile, Võru Kesklinna Koolile ja Parksepa Keskkoolile toolid-lauad, teistele ametikoolidele ja gümnaasiumidele üle Eesti tiseripinke.

Õpilastöödega oleme sel aastal osa võtnud Tallinna rahvusvahelisest mööblimeessist. Seal eksponeeritud söögitoakomplekt müüdi hiljem Tallinna Mööblimajas 21 000 krooni eest. Õpilastöödega võtame osa ka 9.–10. maini korraldatavast Kesk-Eesti messist. Sinna läheb meie poiste valmistatud ühiselamumööbli komplekt. Ühtlasi tutvustame Kesk-Eesti messil õppimisvõimalusi meie koolis.”

Suund on võetud rakendusliku kõrgkooli poole

Tehnikumi elus on olnud paremaid ja halvemaid aegu. Praegune aeg pole ilmselt kõige parem. Olukorra on muutnud segaseks ja murettekitavaks tants kutsehariduse ümber. Väidetakse: kutseharidus on halb, seda tuleb muuta. Ent kuidas muuta? Uus kutsehariduse kontseptsioon näeb ette kvalifitseeritud oskustöölise ettevalmistamise nii põhikooli kui ka keskkooli baasil, mille väljund oleks kutsekeskharidus.

„See pole tehnikum, mis laseb välja oskustöölisi. Muutuda

oskustöölisi õpetavaks kooliks oleks samm tagasi. Tehnikum valmistab eluks ja tööks ette spetsialiste, on Jaan Laatspera veendunud.

Tehnikumi-tüüpi õppeasutuse allesjäämine tuleviku kutseharidussüsteemis on määratlemata. See mure pole üksnes Võru mure. Kuu algul tutvus kutseõpetuse olukorraga oma Võru-visiidil ka värskest ametisse astunud haridusminister Mait Klaassen. Tehnikumi direktorilt sai minister kaasa kirjalikud ettepanekud tehnikahariduse õpetamiseks Võru Tööstustehnikumis. Tehnikum peab otstarbekaks ja vajalikuks lähiaastatel jätkata keskharidusega puidu- ja metallitöötlemise spetsialistide ettevalmistamist nii põhi- kui ka keskkooli baasil. Ei ole otstarbekas ette valmistada kitsa erialaga oskustöölisi masstootmisele, vaid põhjalikult oma eriala tundvaid ja praktilisi töövõtteid valdavaid spetsialiste.

Regiooni huve silmas pidades ja arvestades käivituvat kutsehariduse reformi peab Võru Tööstustehnikum arenema rakenduslikuks kõrgkooliks.

Tehnikumi püüdlusi on toetanud ka Võru Linnavalitsus ja Eesti Puutööliit, kuhu muide ka endastmõistetavalt Võru tehnikumi endisi kasvandikke kuulub. Puutööliidu üldkoosolekul möödunud aasta lõpus haridusministrile läkitatud pöördumises on muu hulgas kirjas: „Kui arvestada, et Eesti Vabariigis tegutseb üle 800 puidutöötlemise ja mööbli tootmisega tegeleva ettevõtte, mis annavad 10% vabariigi tööstustoodangust, siis on ilmne, et keskastme spetsialistide koolitamise lõpetamine viib mööbli- ja puidutööstuse tulevikus spetsialistide kriisini ja tööstusharu arengu pidurdumiseni.”

Õeldud on sedagi, et Tallinna Tehnikaülikoolis puidutöötlemise õppetoolis koolitatavate kõrgharidusega spetsialistide arv on langenud tasemele 10–15 spetsialisti aastas.

Tulevikus näeb praegune tööstustehnikum end Tallinna Tehnikaülikooli kolledžina. Käimas on vastavad läbirääkimised tehnikaülikooliga, kus suhtutakse asjasse positiivselt. Kolledži loomisega oleks kaasatud TTÜ potentsiaal Võru linna ja kogu Kagu-Eesti infrastruktuuri ja tööstuse väljaarendamiseks.

„Rakendusliku kõrghariduse andmist näeme koostöös TTÜga kolledži vormis. Koostöö on vajalik, et mitte dubleerida õppetööd, mis tehakse tehnikaülikoolis diplomi- ja bakalaureuseõppel,” sõnab direktor.

Üleminek rakenduslikuks kõrgkooliks peab olema sujuv, elu nõudeid arvestav, rühmade ja erialade kaupa. Ülemineku ajal on vajalik keskeriharidusega spetsialistide ettevalmistamine põhikooli baasil õpiajaga vähemalt neli aastat.

Praegu on rakendusliku kõrgkooli suunas astunud esimesed sammud. Tehnikumi-poolse nägemuse järgi võiks toimuda esimese õpperühma vastuvõtt puidutöötlemise eriala diplomioõppesse 1998. aasta septembris.

LIINA VALPER

Kaugõppijaid Võrust Viruni

Kommenteerib Võru Tööstustehnikumi kaugõppeosakonna juhataja Taimi Saag:

„Tehnikumi kaugõppeosakond on töötanud üle neljakümne aasta. Nende aastate jooksul on siit diplomi saanud metallide erialal üle 900, puidu- ja mööblitootmise erialal üle 1000 lõpetaja. Nad kõik on leidnud endale sobiva töö ja tunnustuse. Paljud neist on omandanud kõrghariduse ning töötavad vabariigi ettevõtetes juhtivatel ametikohtadel.

Praegu on kaugõppeosakonnas kolm õpperühma puidutöötlemise tehnoloogia erialal. Õppijaid on üle riigi (välja arvatud Hiiumaa). Enam on neid Võru-, Tartu-, Pärnu-, Vi-

ru- ja Viljandimaalt. Vajadus puidueriala spetsialistide järele ei ole kadunud. Seepärast, juhud, mõelge põhjalikult selle üle, kas selline õppevorm kaotada või, vastupidi, täiendada seda ja jätkata Eesti riigi vajadusi arvestades. Oleks tore, kui meil leiduks rohkem tuleviku mõtlejaid ja kaugemale ettepoole vaatavaid ettevõtete juhte, juhtivaid spetsialiste, kes tegelevad arenguprogrammidega.

Noortele õppimisvõimaluste loomine erialade mitmekesisuse läbi tasub end kindlasti. Mõelge ka sellele, et meie maakond ja naabermaakonnad elaksid edasi ja haritud noored jääksid kodupaika.”